

**IV Semester B.B.A./B.H.M. Examination, May 2017
(CBCS) (Freshers) (2016-17 and Onwards)
HINDI LANGUAGE – IV
Upanyas, Film Review and Anuvad**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

I. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक शब्द या वाक्य में लिखिए : (1x10=10)

- 1) 'सूने चौखटे' उपन्यास के उपन्यासकार कौन है ?
- 2) 'कंजड टोला' मोहल्ले में किन लोगों का वास था ?
- 3) कमला के पिता का नाम क्या था ?
- 4) रामगुलाम क्या काम करता था ?
- 5) अंधी नानी की उम्र क्या है ?
- 6) खुनू क्या बजाता था ?
- 7) कमला पढ़ लिखकर क्या बनना चाहती थी ?
- 8) हेमदीदी को अकेलापन क्यों अच्छा लगता था ?
- 9) कमला किस रोग से पीड़ित थी ?
- 10) रामू का स्कूल किसने बनवाया था ?

II. निम्नलिखित में से किन्ही दो की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए : (8x2=16)

- 1) “मैं कब कहता हूँ कि मैं सच्चा वैरागी हूँ ? मुझे जरूरत क्या है ? मेरी फूल-सी बच्ची हँसती-बोलती मेरी आँखों के सामने रहे तो मैं सौ वैराग्य भी निछावट कर सकता हूँ।”
- 2) “जब मैं नहीं रहूँगा तब तू अपने मन की करने पायेगी। अभी जो मैं कहूँगा वही तुझे करना पड़ेगा। तू क्यों दुखी होता है, तेरी माँ नहीं है तो क्या हुआ, अभी तेरे बाबूजी जिन्दा है। मेरे जिन्दा रहते हुए कोई तुझे आँख उठाकर नहीं देख सकता।”
- 3) “मैं समझना नहीं चाहती। हेमदीदी ने एक बार कहा था कि उधर अव्याह दर्द है – और इतना दर्द उठा सकने की मेरी हिम्मत नहीं है।”
- 4) “माँ, कमला की माँ उसे मारती क्यों है ? तब उससे कहना उसे मत मारा करे।”

III. 'सुने चीखटे' उपन्यास के आधार पर 'कमला' का चरित्र-चित्रण कीजिए।

$$(1 \times 16 = 16)$$

अथवा

‘सुने चौखटे’ उपन्यास का सारांश लिखकर उसके शीर्षक की सार्थकता को स्पष्ट कीजिए।

IV. किसी एक पर टिप्पणी लिखिए :

$$(1 \times 8 = 8)$$

- 1) हेमदीदी

- 2) लाला बालेदीन.

V. 'तारे ज़मीन पर' फ़िल्म की पटकथा की समीक्षा कीजिए।

$$(1 \times 10 = 10)$$

अथवा

‘मटर इंडिया’ फ़िल्म के निर्देशन की समीक्षा कीजिए।

VI. हिन्दी में अनुवाद कीजिए :

$$(1 \times 10 = 10)$$

A Bank renders valuable service to the public as well as to the trade and industry of a country. Its most important service is that it pulls together all the saving of a community and makes it available to those who need funds for the productive purpose. Thus the Bank encourages saving on one hand and on the other it helps in economic progress of a country. The businessman are also benefited by the advice and information given by a Bank.

Thus the role of Bank is very important for the people. In an unique way it helps the people to fulfill their desires and to form a bright future. It is very difficult to imagine a country without a Bank.

ಒಂದು ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕ್ರೊರಿಕೋಷ್ಟುಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತ್ವದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜನಸಮುದಾಯದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನಲ್ಲಾ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಖಾತ್ರಾದನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಜನಸಮುದಾಯದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನಲ್ಲಾ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಖಾತ್ರಾದನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಯಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದಂತಹ ಅಪ್ಯತ್ಯಮ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಕಡೆ ತೊಡಗಿಸಬಯಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದಂತಹ ಅಪ್ಯತ್ಯಮ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೇಶದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೇಶದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ದೂರೆಯುವ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಿಂದ ಲಾಭಾನಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಜನರ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ, ಆಶೋಲ್ತರಗಳನ್ನು ಜನರಿಂದ ವಹಿಸಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕನ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಜನರ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ, ಆಶೋಲ್ತರಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕನ ಕೆಲಸ ಅಪೂರ್ವವಾದುದು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಲ್ಲದ ದೇಶದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅಸಾಧ್ಯ.